

www.yavulkan.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala: Marie Rutkoski | The Winner's Curse

Text copyright © 2014 by Marie Rutkoski

Published by arrangement with Charlotte Sheedy Literary Agency.
All rights reserved.

Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02101-1

Mari Rutkoski | **PROKLETSTVO POBEDNIKA** | 2017.

I izdanje

Za izdavača

Miroslav Josipović
Nenad Atanasković
Saša Petković

Izvršni urednik

Dubravka Trišić

Urednik

Aleksandra Golubović

Lektura / Korektura

Mirjana Milanović / Vulkan izdavaštvo

Dizajn korica

Dragan Lončar

Štampa

Vulkan štamparija | Vojvode Stepe 643a, Beograd

Izdavač

Vulkan izdavaštvo d.o.o.
Gospodara Vučića 245, Beograd
office@vulkani.rs | www.yavulkan.rs

Tiraž:

1.000 primeraka

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

YA FANTASTIKA

MARI RUTKOSKI

PROKLETSTVO
POBEDNIKA

Prevela Branislava Maoduš

● ● ● ● Y ●
VULKAN

Beograd, 2017.

I opet, za Tomasa

1

NIJE TREBALO DA PODLEGNE ISKUŠENJU.

O ovome je Kestrel razmišljala dok je sakupljala mornarevo srebro sa improvizovanog kockarskog stola postavljenog u jednom uglu pijace.

„Nemoj ići“, rekao je jedan mornar.

„Ostani“, kazao je drugi, ali Kestrel je zategla uzice baršunaste vrećice s novcem koju je nosila na zglobu. Sunce se spustilo nisko i sve boje prelilo karamelom, što je značilo da je igrala karte dovoljno dugo da je primeti neko ugledan.

Neko ko će to reći njenom ocu.

Karte joj čak i nisu bile najmilija igra. Osvojeno srebro nije ni izdaleka bilo dovoljno da plati svilenu haljinu koju je pokidao grubi drveni sanduk na kom je sedela. Ali mornari su bili mnogo bolji protivnici od prosečnog aristokrate. Karte su okretali s brutalnom veštinom, psovali su kad su gubili, psovali su kad su pobeđivali i bili su spremni i prijatelju da otmu poslednji srebrnjak. I varali su. Njoj se naročito dopadalo kad su varali. Nije joj bilo tako lako da ih pobeđi.

Nasmešila se i udaljila, a osmeh joj je izbledeo s usana čim se okrenula. Ovaj sat ushićenja i rizika će je koštati. Neće njenog oca razbesneti kockanje niti društvo s kojim je sedela. Ne, general Trajan će želeti da zna zašto je njegova ćerka sama otišla na gradsku pijacu.

I drugi ljudi su se to pitali. Videla je to u njihovim očima dok je prolazila pored tezgi s otvorenim džakovima sa začinima čiji se miris mešao s morskim vazduhom iz obližnje luke. Nagađala je reči koje se ljudi nisu usudili

ni šapatom da izgovore dok je prolazila pored njih. Naravno da nisu progovarali. Znali su ko je ona. A ona je znala šta bi rekli.

Gde je pratnja leđi Kestrel?

I ako već nije imala prijatelja niti člana porodice koji bi je otpratio na pijacu, gde joj je rob?

Pa, što se robova tiče, ostavila ih je u vili. Nisu joj bili potrebni.

A i sama se pitala gde je njena pratnja nestala.

Džes je otišla da razgleda robu. Kestrel ju je poslednji put videla kako poput polenom opijene pčele vijuga između tezgi, a bledoplava kosa joj je bila gotovo bela na suncu. Zapravo, Džes je mogla da zapadne u jednako veliku nevolju kao Kestrel. Mladim Valorijankama koje nisu bile vojnici nije bilo dozvoljeno da same šetaju gradom. Ali Džes su njeni roditelji obožavali i teško da su disciplinu shvatali jednako ozbiljno kao i najviši general u valorijanskoj vojsci.

Kestrel je pogledom prelazila preko tezgi tražeći prijateljicu i konačno je primetila sjaj plavokosih kika upletenih po najnovijoj modi. Džes je razgovarala sa prodavačicom nakita koja je u ruci držala par minđuša. Tanane zlatne kapljice su zasjale na suncu.

Kestrel je prišla bliže.

„Topaz“, govorila je starica Džes. „Da vam istakne te divne smeđe oči. Samo deset ugaonika.“

Bilo je neke čvrstine u načinu na koji je prodavačica nakita stezala usne. Kestrel je pogledala ženu u sive oči i primetila da je njena izborana koža potamnela od godina provedenih u radu napolju. Bila je Heranka, ali je žig na njenom zglobu potvrđivao da je slobodna. Kestrel se pitala kako je zaradila tu slobodu. Robovi koje su gospodari oslobodili bili su retki.

Džes je podigla pogled. „O, Kestrel“, izgovorila je tiho. „Nisu li ove minđuše savršene?“

Možda bi Kestrel oćutala da joj težina srebra u kesi nije povlačila ruku nadole. Možda bi, da joj ta težina nije pored zgloba i srce pritiskala strahom, promislila pre nego što je progovorila. Ali umesto da promisli, izrekla je očiglednu istinu. „To nije topaz. To je staklo.“

Iznenada ih je obavio mehur tišine. Širio se, postajao sve tanji i providniji. Ljudi oko njih su slušali. Minđuše su podrhtavale u vazduhu.

Zato što su koščati prsti prodavačice drhtali.

8 Zato što ju je Kestrel upravo optužila da pokušava da prevari Valorijanku.

Šta bi se sledeće desilo? Šta bi se desilo bilo kom Herancu koji bi se našao na mestu ove žene? Čemu bi masa prisustvovala?

Smesta bi pozvali oficira gradske straže. Oglušio bi se o ženine vapaje da je nevinna. Stare ruke bi joj vezali za stub za bičevanje. Udarci bi padali dok krv ne bi obojila prašinu na pijaci tamnom bojom.

„Daj da vidim“, rekla je Kestrel gordo, pošto joj je gordost veoma lako išla od ruke. Uzela je minđuše i pretvarala se da ih pregleda. „Ah. Čini se da sam se prevarila. Zaista je to topaz.“

„Uzmite ih“, prošaputala je prodavačica nakita.

„Nismo siromašne. Nemamo potrebe za poklonima od takvih kao što si ti.“ Kestrel je spustila novac na ženinu tezgu. Mehur tišine se raspukao, a kupci su nastavili da razgovaraju o robi koja im je privukla pažnju.

Kestrel je dala minđuše Džes i odvela je odatle.

Dok su išle dalje, Džes se zagledala u jednu minđušu, puštajući je da se niže poput sićušnog zvona. „Znači, ipak *jesu* prave?“

„Nisu.“

„Kako znaš?“

„Potpuno su providne“, odvrtila je Kestrel. „Kamen nema nijednu manu. Deset ugaonika je suviše niska cena za topaz tog kvaliteta.“

Džes je mogla prigovoriti da je deset ugaonika bila prevelika cena za parče stakla. Ali samo je kazala: „Heranci bi možda rekli da mora da te bog laži voli kad sve tako jasno vidiš.“

Kestrel se setila ženinih sivih očiju punih bola. „Heranci pričaju previše priča.“ Bili su sanjari. Njen otac je uvek govorio da ih je zato bilo lako osvojiti.

„Svi vole priče“, uzvratila je Džes.

Kestrel je zastala da prijateljici iz ruke uzme minđuše i stavi ih joj u uši. „Onda ih nosi na sledećoj večeri visokog društva. Reci svima da si ih sramno mnogo platila, i oni će verovati da je u pitanju pravo drago kamenje. Zar to nije svrha priča – da od pravog naprave lažno, a od lažnog pravo?“

Džes se nasmešila i okrenula glavu na jednu, pa na drugu stranu, da bi minđuše zasijale. „Pa? Jesam li lepa?“

„Ludice. Znaš da jesi.“

Džes ih je sad vodila, i prošle su pored stola sa mesinganim činijama gde se nalazila boja u prahu. „Red je da ja tebi nešto kupim.“

„Ništa mi nije potrebno.“

„Zvučiš poput starice! Čovek bi pomislio da ti je sedamdeset, a ne sedamnaest.“

Sada je bilo mnogo više ljudi i svi su se mogli podičiti zlatnim valorijan-skim crtama lica, a kosa, koža i oči prisutnih varirali su od nijansi meda do svetlosmeđih. Pokoja tamnokosa glava pripadala je lepo odevenim kućnim robovima što su došli sa gospodarima i hodali pored njih.

„Nemoj da si toliko zabrinuta“, rekla je Džes. „Dođi, pronaći ću nešto što će te usrećiti. Narukvica?“

Ali to je podsetilo Kestrel na prodavačicu nakita. „Trebalo bi da pođemo kući.“

„Note?“

Kestrel je oklevala.

„Aha“, izgovorila je Džes. Uхватила je Kestrel za ruku. „Ne puštaj me.“

Bila je to njihova stara igra. Kestrel je sklopila oči, a Džes ju je, smejući se, vukla za sobom, pa je i Kestrel počela da se smeje, kao i pre mnogo godina kad su se prvi put srele.

General nije imao razumevanja za ćerkinu žalost. „Majka ti je mrtva već pola godine“, rekao je tad. „To je dovoljno dugo.“ Naposletku je naložio senatoru iz obližnjeg sela da dovede svoju ćerku, koja je takođe imala osam godina, u posetu. Muškarci su ušli u Kestrelinu kuću. Devojkicama je rečeno da ostanu napolju da se igraju. „Igrajte se“, naredio je general.

Džes je rečima zasula Kestrel, koja ju je ignorisala, ali je naposletku prestala da priča. „Zažmuri“, rekla je.

Radoznala, Kestrel ju je poslušala.

Džes ju je uхватила za ruku. „Ne puštaj me!“ Jurile su preko generalovog travom pokrivenog poseda, klizale se, kotrljale i smejale se.

Tako je bilo i sad, samo što je svuda oko njih bilo mnoštvo ljudi.

Džes je usporila, a zatim stala i izgovorila: „O.“

Kestrel je otvorila oči.

Devojke su došle do drvene pregrade što im je sezala do struka, izdižući se iznad jame. „Ovde si me dovela?“

„Nisam to nameravala“, odvrtila je Džes. „Šešir neke žene mi je odvukao pažnju – jesi li znala da su šeširi u modi? – i sledila sam je da bih ga bolje pogledala, pa...“

„Pa si nas dovela na pijacu robova.“ Masa se zgusnula iza njih i zažamorila u nemirnom iščekivanju. Uskoro će započeti aukcija.

Kestrel se povukla. Čula je prigušenu kletvu kad je njena potpetica susrela nečije nožne prste.

„Sad nikada nećemo odavde izaći“, rekla je Džes. „Mogle bismo i ostati dok se aukcija ne završi.“

Stotine Valorijanaca stajali su ispred ograde koja je zavijala u širokom polukrugu. Svi su bili odeveni u svilu, i svi su nosili bodež na kuku, premda su ga neki – kao Džes – nosili više kao ukrasnu igračku nego kao oružje.

Jama pod njima je bila prazna, ako se izuzme velika drvena aukcijska platforma.

„Bar imamo dobar pogled.“ Džes je slegnula ramenima.

Kestrel je znala da je Džes razumela zašto je naglas rekla da su staklene minduše zapravo topaz. Džes je razumela zašto ih je kupila. Ali devojčino sleganje ramenima podsetilo je Kestrel da postoji nešto o čemu nisu mogle da razgovaraju.

„Ah“, uzdahnula je žena šiljate brade koja je stajala pored Kestrel. „Konačno.“ Skupljenih očiju je pogledala jamu i zdepastog čoveka koji je išao ka njenom središtu. Bio je Heranac karakteristične crne kose, mada mu je koža bila bleđa od lagodnog života na kom je bez sumnje trebalo da zahvali istoj protekciji zbog koje je i ovaj posao dobio. Bio je ovo neko ko je naučio kako da bude po volji valorijanskim osvajačima.

Licitator je stao ispred platforme.

„Najpre nam pokaži devojke“, doviknula je žena pored Kestrel, glasa istovremeno i glasnog i letargičnog.

Sad su se začuli mnogi glasovi, svako je tražio ono što je sam želeo da vidi. Kestrel je bilo teško da diše.

„Devojk!“ vikala je žena šiljate brade, ovog puta glasnije.

Licitator, koji je privlačio ruke sebi kao da sakuplja povike i uzbuđenje, zastao je kad se ženin povik probio kroz žamor. Pogledao je u nju, a zatim u Kestrel. Licem mu je na trenutak preleteo iznenađen izraz. Pomislila je kako to mora da joj se učinilo, jer je pogledao Džes, a zatim pogledom obišao čitav polukrug, gledajući sve Valorijance pored ograde iznad i oko njega.

Podigao je ruku. Zavladao je tišina. „Imam za vas nešto veoma posebno.“

Akustika jame je bila takva da se iz nje jasno mogao čuti i šapat, a licitator je bio majstor svog zanata. Njegov tihi glas naterao je sve prisutne da se nagnu prema njemu.

Mahnulo je rukom prema zadnjem delu jame, u pravcu otvorene, ali ipak krovom pokriveno, senovite, niske i skućene građevine. Savio je prst jednom, a zatim i drugi put, i nešto se pomerilo u oboru.

Iz njega je izašao mladić.

Masa je počela da žamori. Začudenost je postajala sve veća dok je rob išao preko žutog peska. Popeo se na aukcijsku platformu.

Ovo nije bilo ništa posebno.

„Ima devetnaest godina i u dobrom je stanju.“ Licitator je pljesnuo roba po leđima. „Ovaj bi bio savršen za kuću“, rekao je.

Masom se zaorio smeh. Valorijanci su gurkali jedni druge laktovima i hvalili licitatora. Znao je kako da ih zabavi.

Rob je bio loša roba. Izgledao je, pomislila je Kestrel, kao grubijan. Tamna modrica preko obraza bila je dokaz da je učestvovao u tuči i obećanje da će ga biti teško kontrolisati. Gole ruke su mu bile mišićave, što je po svemu sudeći samo potvrđivalo uverenje mase da će se on najbolje pokazati ako bude za nekoga obavljao posao sa bičem u ruci. Možda bi u nekom drugom životu mogao biti odgojen da radi u kući; kosa mu je bila smeđa, dovoljno svetla da bude po volji Valorijancima, i premda Kestrel sa udaljenosti na kojoj se nalazila nije mogla da mu razazna crte lica, u njegovom držanju je bilo neke gordosti. Ali koža mu je bila bronzane boje od rada na otvorenom i sve je ukazivalo na to da će se takvom poslu i vratiti. Možda ga kupi neko kome je potreban radnik na dokovima ili neki zidar.

Ali licitator je nastavio da se šali. „Mogao bi da vas služi za stolom.“

Još smeha.

„Ili da vam bude sobar.“

Valorijanci su se držali za stomak i mahali prstima, preklinjući licitatora da prestane jer ih je suviše zasmejavao.

„Želim da idem“, rekla je Kestrel Džes, koja se pretvarala da je ne čuje.

„Dobro, dobro.“ Licitator se nasmešio. „Momak poseduje prave veštine. Časti mi“, dodao je položivši ruku preko srca, a masa se ponovo zakikotala jer je bilo opštepoznato da Heranci nemaju časti. „Ovaj rob je obučavan za kovača. Bio bi savršen za svakog vojnika, naročito za oficira koji ima svoju gardu i oružje koje treba održavati.“

Začuo se zainteresovan žamor. Heranski kovači su bili retkost. Da je Kestrelin otac ovde, verovatno bi se nadmetao. Njegova garda se već dugo žalila na kvalitet rada gradskih kovača.

„Hoćemo li početi s nadmetanjem?“, upitao je licitator. „Pet pilastera. Čujem li pet bronzanih pilastera za dečaka? Dame i gospodo, za tako male pare ne biste mogli ni da unajmite kovača.“

„Pet!“, doviknuo je neko.

„Šest!“

I nadmetanje je počelo.

Tela iza Kestrelinih leđa su lako mogla biti i od kamena. Nije mogla da se pomeri. Nije mogla da gleda izraze lica ljudi oko sebe, da privuče Džesinu pažnju, niti da zuri u suviše blistavo nebo. Iz svih ovih razloga nije imala kuda da gleda, zaključila je, osim u roba.

„Ma hajde“, rekao je licitator. „Vredi najmanje deset.“

Robu su ramena bila ukočena. Nadmetanje se nastavilo.

Kestrel je sklopila oči. Kad je cena skočila na dvadeset pet pilastera, Džes ju je upitala: „Kestrel, da li ti je loše?“

„Jeste.“

„Otići ćemo čim se završi. Neće još dugo potrajati.“

Došlo je do zastoja u nadmetanju. Činilo se da će roba prodati za dvadeset pet pilastera, što je bila bedna cena, ali to je bilo sve što su ljudi bili voljni da plate za nekoga koga će uskoro radom satrti do iznemoglosti.

„Dragi moji Valorijanci“, uzviknuo je licitator. „Jedno sam zaboravio da vam kažem. Jeste li sigurni da ne bio dobar kućni rob? Momak ume da peva.“

Kestrel je otvorila oči.

„Zamislite muziku za vreme večere, i kako će vaši gosti biti oduševljeni.“ Licitator je pogledao roba koji je stajao na platformi podignute glave. „Hajde. Zapevaj im.“

Tek tad je rob promenio položaj. Bio je to gotovo neznan pokret i brzo se umirio, ali Džes je glasno uvukla vazduh kao da je, poput Kestrel, očekivala da će u jami pod njima doći do tuče.

Licitator je zasiktao na roba na brzom heranskom jeziku, ali suviše tiho da bi Kestrel razumela.

Rob je odgovorio na svom jeziku. „Ne“, rekao je tihim glasom.

Možda mu akustika jame nije bila poznata. Možda nije mario, niti je brinuo da bi neki Valorijanac mogao dovoljno poznavati heranski da ga razume. Nije bilo važno. Licitator je svoje završio. Niko ga neće želeći. Verovatno se onaj ko je ponudio dvadeset pet pilastera već pokajao što se nadmetao za nekog toliko neukrotivog da ne želi čak ni sunarodnika da posluša.

Ali njegovo odbijanje je dirnulo Kestrel. Kameno držanje njegovih ramena podsetilo ju je na nju samu kad je njen otac od nje tražio nešto što nije mogla da pruži.

Licitator je pobesneo. Trebalo je da zaključupi kupovinu, ili da barem za-trazi veću cenu, ali on je samo stajao, pesnica stegnutih pored tela, verovatno

pokušavajući da se doseti kako da kazni mladića pre nego što ga prepusti bednom životu klesanja kamena ili vatri kovačnice.

Kestrelina ruka se spontano pomerila. „Ugaonik“, doviknula je.

Licitator se okrenuo. Prešao je pogledom preko mase. Kad je primetio Kestrel, osmeh mu je preobrazio izraz na licu u lukavo ushićenje. „Ah“, izgovorio je, „evo nekoga ko ume da prepozna kvalitet.“

„Kestrel.“ Džes ju je povukla za rukav. „Šta to radiš?“

Glas licitatora je odjeknuo: „Jednom, drugi put...“

„Dvanaest ugaonika!“; doviknuo je muškarac naslonjen na ogradu preko puta Kestrel, s druge strane polukruga.

Licitator je zinuo u čudu. „Dvanaest?“

„Trinaest!“, začuo se još jedan povik.

Kestrel se u sebi bolno trgla. Ako je već morala da se nadmeće – a zašto, zašto je to uradila? – nije trebalo da ide tako visoko. Svi okupljeni oko jame sad su gledali u nju: generalovu ćerku, pticu iz visokog društva koja je lepršala od jedne ugledne kuće do druge. Mislili su...

„Četrnaest!“

Mislili su da za ovog roba vredi platiti visoku cenu ako ga ona želi. A mora da postoji razlog zašto ga želi.

„Petnaest!“

Zanosna misterija pitanja *zašto* terala je ljude da iznose sve veće ponude.

Rob je sada gledao u nju, što i nije bilo neko čudo, jer je ona inicirala ovo ludilo. Kestrel je osećala kako se nešto u njoj njiše na šarkama vere i izbora.

Podigla je ruku. „Ulažem dvadeset ugaonika.“

„Zaboga, devojko“, rekla je žena šiljate brade s njene leve strane. „Oduštani. Zašto se nadmećeš za njega? Jer je pevač? Ako taj i ume da peva, to mora da su pogane pesme Herana.“

Kestrel nije pogledala ni nju ni Džes, premda je osećala da devojka krši prste. Kestrel nije sklanjala pogled s roba.

„Dvadeset pet!“; doviknula je neka žena iza nje.

Cena je sad bila veća od sume koju je Kestrel imala u kesi. Licitator je izgledao kao da ne zna šta će sa sobom. Ponude su sve više rasle, svaki novi glas je mamio sledeći, dok se naposletku nije činilo da kroz prisutne u masi proleće strela za koju je pričvršćen, koja ih vezuje i snažno zateže uzbuđenjem.

Kestrel je ravnim glasom rekla: „Pedeset ugaonika.“

Iznenadna zaglušujuća tišina zaparala joj je uši. Džes je glasno udahnula.

„Prodato!“, povikao je licitator. Glas mu je zvučao divlje od radosti. „Ledi Kestrel za pedeset ugaonika!“ Povukao je roba s platforme i tek tad je momak sklonio pogled sa Kestrel. Pogledao je u pesak toliko pažljivo da se činilo da u njemu čita svoju budućnost, sve dok ga licitator nije poterao prema oboru.

Kestrel je drhtavo udahнула. Činilo joj se da su joj se kosti pretvorile u vodu. Šta je to uradila?

Džes je provukla ruku ispod njene da je pridrži. „*Zaista* ti nije dobro.“

„A i kesa ti je dobrano ispražnjena, rekla bih.“ Žena šiljate brade se zacerekala. „Čini se da neko pati od prokletstva pobjednika.“

Kestrel se okrenula prema njoj. „Kako to mislite?“

„Ne dolaziš često na aukcije, zar ne? Prokletstvo pobjednika je kad uspeš da dobiješ ono za šta se nadmećeš, ali po bezumno visokoj ceni.“

Masa se razilazila. Licitator je već izveo drugog roba, ali se uže uzbuđenja koje je vezivalo Valorijance za ovu jamu već bilo raspalo. Predstava se završila. Put je bio čist i Kestrel je bila slobodna da se udalji, ali nije mogla da se pomeri.

„Ne razumem“, rekla je Džes.

Ni Kestrel nije razumela. Šta li joj je bilo na pameti? Šta je pokušavala da dokaže?

Ništa, kazala je sebi. Leđima okrenuta jami, naterala je noge da se za korak udalje od onoga što je uradila.

Ama baš ništa.

2

ČEKAONICA OBORA JE BILA OTVORENA I OKRENUTA PREMA ULICI. Zaudarala je na neoprana tela. Džes je bila blizu nje i posmatrala je gvozdenu vrata u naspramnom zidu. Kestrel se trudila da ne radi isto što i ona. Bila je ovde prvi put. Kućne robove je obično kupovao njen otac ili porodični nadzornik, koji ih je i nadgledao.

Licitator je čekao pored mekih fotelja namenjenih valorijanskim mušterijama. „Ah.“ Ozario se kad je ugledao Kestrel. „Pobednica! Nadao sam se da ću biti ovde kad stignete. Otišao sam iz jame što sam pre mogao.“

„Da li uvek dočekujete mušterije lično?“ Iznenadila ju je njegova posvećenost.

„Da, dobre mušterije.“

Pitala se koliko se od njihovog razgovora može čuti kroz sićušni prozor sa rešetkama na gvozdenim vratima.

„U drugim slučajevima“, nastavio je licitator, „konačni trgovački posao prepuštam pomoćnici. Ona je sad u jami, pokušava da se reši blizanaca.“ Zakolutao je očima zbog teškoća kroz koje moraju da prođu da bi održali porodicu na okupu. „Pa“, slegnuo je ramenima, „neko će možda želeti identičan par.“

U prostoriju je ušlo dvoje Valorijanaca, muž i žena. Licitator se nasmešio, zamolio ih da sednu i rekao da će im se uskoro pridružiti. Džes je prošaputala Kestrel na uvo da su to prijatelji njenih roditelja, i pitala je ima li nešto protiv da ode da im se javi.

„Ne“, kazala je Kestrel. „Nemam.“ Nije mogla da zameri Džes što se oseća nelagodno zbog neprijatnih pojedinosti kupovine ljudi, i pored toga što je ta činjenica oblikovala svaki sat njenog života, od trenutka kad joj robinja ujutru priprema kupku do trenutka kad joj druga robinja raspliće kosu pred spavanje.

Nakon što se Džes pridružila paru, Kestrel je značajno pogledala licitatora. Klimnuo je glavom. Izvadio je debeli ključ iz džepa, otključao vrata i nestao iza njih. „Ti“, čula ga je kako govori na heranskom. „Vreme je da ideš.“

Začulo se komešanje i licitator se vratio. Rob ga je pratio.

Podigao je pogled i susreo Kestrelin. Oči su mu bile jasne, hladne sive boje.

Naterale su je da se trgne. Trebalo je da očekuje da vidi ovu boju očiju kod Heranca, i pomislila je kako je njegov pogled tako strašan zbog velike modrice na obrazu. Ali je ipak osetila nemir pod tim pogledom. Zatim je oborio trepavice. Pogledao je u zemlju, a dugačka kosa mu je sakrila lice. Jedna strana lica mu je i dalje bila otečena od borbe ili batina.

Činilo se da je potpuno ravnodušan na sve što se oko njega dešavalo. Nije postojala ni Kestrel, ni licitator, ni on sam.

Licitator je zaključao gvozdena vrata. „Sada.“ Pljesnuo je rukama. „Ostala nam je još sitnica u pogledu isplate.“

Pružila mu je vreću. „Imam dvadeset četiri ugaonika.“

Licitator je nesigurno zastao. „Dvadeset četiri nije pedeset, gospo.“

„Poslaću nadzornika s ostatkom novca u toku dana.“

„Ah, ali šta ako se izgubi?“

„Ja sam ćerka generala Trajana.“

Nasmešio se. „Znam.“

„Puna suma za nas ne predstavlja problem“, nastavila je Kestrel. „Prosto sam odlučila da ne nosim pedeset ugaonika sa sobom danas. Moja reč vam je garancija.“

„Siguran sam da je tako.“ Nije rekao da Kestrel može da se vrati kasnije da preuzme roba i isplati punu sumu, a Kestrel nije kazala ništa o jarosti koju mu je videla na licu kad mu je rob prkosio, niti o svojoj sumnji da će mu se licitator zbog toga osvetiti. Izgledi da se to desi postajali su sve veći sa svakim trenutkom koji je rob proveo u njegovom posedu.

Kestrel je posmatrala licitatora kako razmišlja. Mogao je da insistira na tome da ona roba preuzme kasnije i rizikuje da je uvredi i izgubi čitavu sumu. Ili može da spakuje polovinu od pedeset ugaonika sad, i možda dobije ostatak kasnije.

Ali bio je pametan. „Mogu li da vas otpratim kući? Želeo bih da se uverim da se Kovač lepo snašao. A vaš nadzornik će moći da namiri račun.“

Pogledala je roba. Trepnuo je na pomen svog imena, ali nije podigao glavu. „U redu“, kazala je licitatoru.

Prišla je Džes i zamolila par s kojim je stajala da je otprati kući.

„Naravno“, kazao je suprug – senator Nikon, setila se Kestrel. „A šta ćeš ti?“

Klimnula je, pokazujući glavom na dvojicu muškaraca iza nje. „Oni će poći sa mnom.“

Džes je znala da licitator heranskog porekla i buntovan rob nisu idealna pratnja. I Kestrel je to znala, ali je uz nalet ljutnje zbog situacije u kojoj se našla – a koju je sama stvorila – shvatila da je sita svih pravila koja upravljaju njenim svetom.

„Da li si sigurna?“, upitala je Džes.

„Jesam.“

Par je podigao obrve, ali je bilo jasno da ih se ovo ticalo samo kao materijal za trač.

Kestrel je otišla sa pijace robova, a licitator i Kovač su išli za njom.

Žurno je prošla susedstvima koja su odvajala ovaj prljavi deo grada od Okruga vrtova.

Mreža ulica je bila uređena – sve su se sekle pod pravim uglom, a dizajnirali su ih Valorijanci. Poznavala je put, ali je ipak imala neki čudan osećaj da se izgubila. Danas joj je sve delovalo strano. Dok je prolazila kroz Ratničku četvrt, između čijih gusto zbijenih baraka je trčala kao dete, zamišljala je vojnike kako ustaju protiv nje.

Premda bi, razume se, svako od tih naoružanih muškaraca ili žena umro braneći je, i očekivao da ona postane jedna od njih. Kestrel je samo trebalo da se povinuje očevoj želji i stupi u vojnu službu.

Kad su ulice počele da se menjaju, da skreću u sasvim neočekivanim pravcima i krivudaju poput vode, Kestrel je osetila olakšanje. Drveće je olistalo u zelenom baldahinu iznad njihove glave. Čula je fontane iza kamenih zidova.

Stigla je do masivnih gvozdenih vrata. Jedan od stražara njenog oca je provirio kroz prozorčić i otvorio vrata.

Nije rekla ništa ni njemu ni drugim stražarima, a ni oni se nisu obraćali njoj. Krenula je prema kući. Licitator i rob su je sledili.

Stigla je kući. Ali koraci na kamenim pločama koje je čula iza leđa podsećali su je da ovo nije oduvek bio njen dom. Ovaj posed, i čitav Okrug vrtova, napravili su Heranci, i oni su ga drugačije zvali kad je bio njihov.

Zakoračila je na travnjak, pa su to učinili i muškarci, a trava im je prigušila korake.

Jedna žuta ptica je zapevala i poletela kroz drveće. Kestrel ju je slušala dok pesma nije zamrla. Nastavila je prema vili.

Zvuk njenih sandala na mermernom podu ulaza nežno je odjeknuo zidovima oslikanim životinjama u pokretu, cvećem i bogovima koje nije poznavala. Koraci su joj se stopili sa šapatom vode koja je žuboravo izbijala iz plitkog bazena u podu.

„Prelep dom“, rekao je licitator.

Oštro ga je pogledala, iako nije osetila nikakvu gorčinu u njegovom glasu. Pokušala je da na njegovom licu pronade neki nagoveštaj da je prepoznala ovu kuću, da ju je posećivao – kao počasni gost, ili čak kao član porodice – pre Heranskog rata. Ali bila je ovo budalasta misao. Vile u Okrugu vrtova pripadale su aristokratskim heranskim porodicama, i licitator se ne bi bavio poslom kojim se bavi da je pripadao nekoj od njih. Postao bi kućni rob, možda čak i učitelj valorijanskoj deci. Ako mu je ova kuća bila poznata, bilo je to zato što je dolazio ovamo da njenom ocu isporuči robove.

Oklevala je da pogleda u Kovača. Kad je to učinila, nije joj uzvratio pogled.

Kučepaziteljka se uputila prema njoj dugačkim hodnikom iza fontane. Kestrel joj je naložila da pozove nadzornika i zamoli ga da ponese dvadeset šest ugaonika. Kada je stigao, plave obrve su mu bile nabrane, a rukama je snažno stezao kovčežić za novac. Harman je snažnije stegao kovčežić kad je primetio licitatora i roba.

Kestrel je otvorila kovčežić i spustila novac na ispruženi licitatorov dlan. Stavio je srebrne kovanice u džep, a zatim ispraznio njenu kesu koju je nosio sa sobom. Blago se naklonivši, vratio joj je praznu kesu. „Pravo je zadovoljstvo poslovati s vama.“ Okrenuo se da ode.

„Bolje bi bilo da na njemu nema svežih povreda“, izgovorila je.

Licitator je na trenutak pogledao roba, pogledom prelazeći preko prnja na njemu i njegovih prljavih ruku punih ožiljaka. „Slobodno ga pregledajte, gospo“, rekao je otegnuto.

Kestrel se namrštila, uznemirena samom idejom da bi mogla da pregleda bilo kog čoveka, a kamoli ovog čoveka. Ali pre nego što je stigla da odgovori, licitator je otišao.

„Koliko?“ upitao je Harman. „Kolika je ukupna cena za njega?“

Rekla mu je.

Glasno je udahnuo. „Vaš otac...“

„Ja ću reći ocu.“

„Pa šta da radim sa *ovim*?“

Kestrel je pogledala roba. Nije se pomerio, ostao je da stoji na istoj crnoj pločici kao da je još na aukcijskoj platformi. Ignorisao je čitav razgovor, prestavši da sluša valorijanski, koji verovatno i nije u potpunosti razumeo. Podigao je pogled i zagledao se u oslikanog slavuja na naspramnom zidu. „Ovo je Kovač“, kazala je Kestrel nadzorniku.

Nestalo je nešto od Harmanove nelagodnosti. „Kuje gvožđe?“ Robovima su gospodari ponekad davali imena u skladu sa poslovima koje su obavljali. „Takav nam je potreban. Poslaću ga u kovačnicu.“

„Čekaj. Nisam sigurna da želim da ga pošaljem tamo.“ Kovaču se obratila na heranskom: „Pevaš li?“

Tad ju je pogledao, a Kestrel je u njegovim očima zapazila isti onaj izraz koji je videla i u čekaonici. Sive oči su mu bile ledene. „Ne.“

Kovač joj je odgovorio na njenom jeziku sa gotovo neprimetnim naglasnom.

Okrenuo se. Tamna kosa mu je pala preko lica i zaklonila mu profil.

Kestrel je stegla pesnice, osećajući kako joj se nokti usecaju u dlanove. „Postaraj se da se okupa“, rekla je Harmanu glasom za koji se nadala da zvuči odlučno, a ne frustrirano. „I nabavi mu odgovarajuću odeću.“

Krenula je niz hodnik, a zatim zastala. Naglo joj se otelo: „I ošišaj ga.“

Osećala je led Kovačevog pogleda na leđima dok se udaljavala. Sad je s lakoćom pronašla reč da opiše izraz u njegovim očima.

Prezir.